

YH01.1 Suomalainen yhteiskunta

Itsenäinen opiskelu

Kirjan luku sekä tehtävien teko ja palautus sovitusti, Abitti-koe

I Tavoitteena hyvä yhteiskunta

Kpl 1, Kansalaiset – medborgare, s.10–13.

Kpl 2, Demokratia ja perusoikeudet – hyvän yhteiskunnan perusta, s.14–24.

- Laadi taulukko, jossa tulee esiin mahdollisimman monta demokratian ja diktatuurin eroa. Taulukossa voi olla esimerkiksi seuraavia asioita: vaalit, kenellä on valta, kansalaisten vapaudet, kansalaisten oikeudet ja päätöksenteko.
- Etsi Freedom Housen sivustolta uusin interaktiivinen kartta maailman vapauden tasosta ("Global Freedom Status"). Valitse kolme maata, jotka on luokiteltu
 - a) vapaaksi
 - b) osittain vapaaksi
 - c) ei-vapaaksi.Selvitä kunkin maan osalta perustelu sille, miksi se on saanut luokituksensa.
- Tee tehtävät 2 ja 5, s.24.

Kpl 3, Tavoitteena tasa-arvoinen yhteiskunta, s.25–29.

- Tee tehtävä 1, s.29.
- Mene yhdenvertaisuus.fi -sivuston kohtaan "Vähemmistöt Suomessa".
 - a) Valitse mielestäsi pahin ongelma jokaisen vähemmistön kohdalta.
 - b) Nimeä ainakin kaksi keinoa, joilla vähemmistöryhmien yhdenvertaisuutta voitaisiin lisätä Suomessa.
 - c) Mitä vähemmistöryhmiä kohdellaan mielestäsi eniten kaltoin? Perustele.
 - d) Etsi netistä kolme uutista, joissa käy ilmi jokin vähemmistöön liittyvä ongelma.

Kpl 4, Suomi on oikeusvaltio, s.30–35.

- Tee tehtävät 1,2,3, s.35.

II Väestö muuttuu – Suomi muuttuu

Kpl 5, Suomi vanhenee, s.38–41.

- Tutustu oppikirjan luvun 5 kuvioon "Väestöllinen huoltosuhde 1865–2060". Etsi kuviosta mielestäsi kolme merkittävintä havaintoa. Perustele.
- Tee tehtävä 2, s.41.

Kpl 6, Maalta kaupunkiin, s.42–44.

- Tee tehtävät 1 ja 2, s.44.

Kpl 7, Suomi monikulttuuristuu, s.45–51.

- Tee tehtävät 1–4, s.51.

III Voiko Suomi hyvin?

Kpl 8, Hyvinvointivaltio – ajatuksena tasata elämän arpaonnea, s.54–62.

- Tee tehtävät 1–3, s.62.

Kpl 9, Hyvinvointivaltion haasteet, s.63–71.

- Tee tehtävät 1,2,5, s.71.

Ristiriitatehtävä s.72–73. Tee tehtävä s.73.

IV Tehdään politiikkaa

Kpl 10, Puhutaanko politiikasta?

- Tee tehtävät 1,2,6, s.83.

Kpl 11, Puolueet osana demokratiaa, s.84–93.

- Tee tehtävät 1, 2 ja 4, s.93.
- Tutki tämän luvun esittelyä eduskuntapuolueista.
 - a) Valitse yksi puolue, jota voisit äänestää, ja toinen, jota et missään tapauksessa äänestäisi. Perustele vastauksesi.
 - b) Vertaa edellä valitsemiesi puolueiden kotisivuja.
 - Minkälaisia asioita niissä nostetaan puolueesta esille?
 - Minkälaisia visuaalisia tehokeinoja käytetään?
 - Miten sivuilla käsitellään ajankohtaisia poliittisia asioita?

Tekstitehtävä s.94–95. Tee tehtävä s.95.

V Vallan ja vaikuttamisen verkostot

Kpl 12, Valtaverkostoja on kaikkialla, s.98–101.

- Tee tehtävät 1 ja 3, s.101.
- Vastaa kysymyksiin vallasta.
 - a) Kenellä on valtaa sinuun nähden? Perustele.
 - b) Keneen nähden sinulla on valtaa? Perustele.

Kpl 13, Vaikuta ja maailma muuttuu, s.102–107.

- Tee tehtävät 1, 3 ja 4, s.107.
- Käy läpi Suomessa tehtyjä kansalaisaloitteita.
 - a) Mistä aihepiireistä niitä on tehty?
 - b) Mitä ne kertovat suomalaisesta yhteiskunnasta?
- Vastaa kysymyksiin kansalaistottelemattomuudesta.
 - a) Mitä tarkoittaa kansalaistottelemattomuus?
 - b) Mitä mieltä olet kansalaistottelemattomuudesta?
 - c) Olisitko itse valmis kansalaistottelemattomuuteen jonkin asian puolesta? Mikä olisi tällainen asia?

Kpl 14, Media vallankäyttäjänä, s.108–113.

- Tee tehtävät 1,2,4, s.113.

Kpl 15, Järjestöissä on voimaa, s.114–122.

Kpl 16, Vaalit – helppo tapa vaikuttaa, s.123–131.

- Tee tehtävät 2,4,6, s.131.

Tilastotehtävä s.132–133. Tee tehtävä s.133.

VI Hyvä yhteiskunta ja poliittinen päätöksenteko

Kpl 17, Valtiota aina tarvitaan, jos elää ja kuolla aiotaan, s.136–140.

- Tee tehtävät 1–4, s.140.

Kpl 18, Kunta palveluksessasi, s.141–148.

- Tee tehtävät 1 ja 7, s.148.

Kpl 19, Eduskunta – lakien säätäjä, s.149–157.

- Etsi netistä eduskunnan esittelyvideo “Eduskunta on politiikan päänäyttämö”. Mitä se kertoo eduskunnasta ja kansanedustajien työstä? Mitä uutta opit?
- Tee tehtävät 1–3, s.157.
- Selvitä, mitä parlamentarismilla tarkoitetaan ja miten se ilmenee Suomessa.

Kpl 20, Hallitus – toimeenpanovallan haltija, s.158–163.

- Selvitä, mitkä puolueet kuuluvat tällä hetkellä hallitukseen. Mitä ministeripaikkoja puolueilla on?
- Tee tehtävät 4 ja 5, s.163.

Kpl 21, Presidentti – kansakunnan keulahahmo, s.164–167.

- Laadi käsitekartta presidentin valtaoikeuksista
- Tee tehtävä 5, s.167.
- Tutustu Suomen tasavallan presidentin nettisivuihin.
 - a) Etsi kolme mielestäsi merkittävää tietoa nykyisestä presidentistä.
 - b) Etsi presidentin valokuvien joukosta sinua eniten kiinnostava. Perustele valintasi.

Pilakuvatehtävä s.168–169. Tee tehtävä s.169.

VII Suomalaisen yhteiskunnan historia ja tulevaisuus

Kpl 22, Suomen yhteiskuntahistoria – lyhyt versio, s.172–179.

- Tee tehtävä 2, s.179.

Kpl 23, Tulevaisuus ei odota, s.180–185.

- Tee tehtävät 3 ja 6, s.185.
-